

EXTERNE VERSLAGGEVING

Column van Bram Beek

Baas boven baas

Over bazen - managers - staat de (vak)literatuur bol.

Bekend is dat in een land als Amerika, waar de medewerkers gemakkelijk worden ontslagen en ingehuurd en de loyaliteit en productiviteit derhalve vrij laag is, een handvol bazen nodig is om de mensen te observeren, te controleren en te commanderen.

En omdat de een de ander moet controleren en in het gareel moet houden komen er steeds meer bazen boven bazen. De managementlagen worden dan ook steeds dikker en bedragen in Amerika zo'n 13 procent van de beroepsbevolking.

In de meeste landen van Europa valt dat nog wel mee: tussen 2 en 5 procent van de beroepsbevolking. Nederland zit met zo'n 6 procent aan de top van Europa. Dit terwijl je zou verwachten, dat in een land met relatief veel kennisintensieve, dienstverlenende organisaties dit juist minder zou zijn. We nemen - ook via de studieboeken - nog al wat van Amerika over.

Er zit verder ook nog een andere kant aan. Als er meer bazen zijn, krijgen de mensen op de werkvloer ook meer voorgeschreven hoe ze hun werk moeten doen. De eigen verantwoordelijkheid neemt daardoor af. Het werk wordt minder leuk en uitdagend. De medewerker ontwikkelt een afwachtende houding en er zijn weer meer bazen nodig om de zaak draaiende te houden.

Baas boven baas: nee dus.

2007-046

Aanpassingen van de richtlijnen in verband met wettelijke opties 2007-047

door: drs. P.W.A. Kasteleyn EMFC RC

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) heeft een aantal aanpassingen in haar richtlijnen doorgevoerd, omdat de wet een aantal opties toestaat die de RJ tot voor kort niet aanvaardbaar achtte (RJ-uiting 2006-3). De aanpassingen hebben onder meer betrekking op:

- winstbestemming op de balans;
- latente belastingen over herwaarderingen;
- verwachte waardeverminderingen van vlottende activa.

De aanpassingen zijn van kracht vanaf 1 januari 2007.

Winstbestemming in de balans

Op grond van de wet is het toegestaan de balans op te stellen ná winstbestemming (BW art 2:362 lid 2). Hierbij is het mogelijk het voorgestelde en nog niet uitgekeerde dividend te verwerken als:

- afzonderlijke post van het eigen vermogen;
- dividend onder de (kortlopende) schulden.

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) schreef tot nog toe voor de balans vóór winstbestemming op te stellen. Het resultaat moest hierbij als onverdeeld resultaat onder het eigen vermogen worden vermeld. De RJ beveelt deze methode nog steeds aan, maar staat ook verwerking ná winstbestemming toe (RJ 160).

Latente belastingen over herwaardering

Op het moment dat bedrijfseconomisch een actief wordt geherwaardeerd ontstaat er een latente belastingclaim. De wet staat in deze gevallen toe (BW 2:390 lid 5) de latente belastingen:

- niet te verwerken;
- wel te verwerken als voorziening latente belastingen.

De richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving vonden het niet verwerken niet aanvaardbaar, maar staat deze nu wel toe. Het verwerken van de latente belastingen verdient echter nog steeds sterk de voorkeur (RJ 272).

Verwachte waardevermindering van vlottende activa

Stel dat een onderneming aandelen bezit die op 8 januari in het volgend boekjaar een sterke koersval kennen. Wat betekent dit dan voor de waardering van de vlottende activa per 31 december van het voorgaande jaar (terwijl de jaarrekening bijvoorbeeld eind januari wordt vastgesteld)? De wet staat toe de buitengewone waardeverminderingen van de vlottende activa (BW art. 2:387, lid 3) te verwerken:

- op balansdatum, ook al doet de waardevermindering zich nog niet voor (31 december);
- op het moment dat de waardevermindering zich voordoet (8 januari).

De Raad voor de Jaarverslaggeving schreef slechts de tweede keuzemogelijkheid voor. Inmiddels staat hij beide opties toe, maar heeft hij ook hier de voorkeur de waardevermindering pas te verwerken op het moment dat deze zich daadwerkelijk voordoet (RJ 160). □

Eerste jaarrekening elektronisch in XBRL-formaat gedeponereerd 2007-048

Door: drs. R.A.H.M. Aalbers

Op 30 januari jl. is de eerste jaarrekening via de Overheidstransactiepoort elektronisch in XBRL-formaat gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel. Deze nieuwe methode moet zorgen voor een administratieve lastenverlichting van zowel kleine als grote ondernemingen.

De Kamer van Koophandel is de eerste overheidsinstelling waarmee berichten volgens de Nederlandse taxonomie via de Overheidstransactiepoort zijn uitgewisseld. De taxonomie is gebaseerd op de open standaard XBRL (eXtensible Business Reporting Language), een financiële taal voor het gestructureerd en gestandaardiseerd verwerken en uitwisselen van financiële en zakelijke gegevens. Het is een hulpmiddel waarmee zowel kleine als grote ondernemingen sneller en goedkoper kunnen voldoen aan financiële informatieplichten aan de overheid (zie ook *Controllers Journaal* 2006-432).

Overheidstransactiepoort

De Overheidstransactiepoort, een voorziening van de gemeenschappelijk beheerorganisatie GBO-Overheid, heeft ertoe bijgedragen dat het steeds gemakkelijker en goedkoper wordt om jaarrekeningen te deponeren. Dankzij de Overheidstransactiepoort kunnen ondernemingen op basis van webservices berichten versturen naar overheidsinstellingen.

Vanaf 2 januari jl. kunnen ondernemingen via accountants elektronisch jaarrekeningen in XBRL aanleveren bij de Kamer van Koophandel. Naar verwachting zullen ondernemingen binnenkort ook hun winstaangifte via Overheidstransactiepoort aanleveren en mededelingen van de belastingdienst via de Overheidstransactiepoort ophalen. Voor het aanleveren van statistische informatie aan het CBS wordt binnenkort ook het groene licht verwacht.

Softwareleveranciers

Het deponeren van de jaarrekening in XBRL formaat is mede tot stand gebracht door de samenwerking van CreAim en Semansys. De serviceprovider CreAim zorgde voor de applicatie en aansluiting op de generieke infrastructuur die nodig is om de aanlevering van verantwoordingsinformatie aan de overheid eenvoudig en betrouwbaar te laten verlopen. Zij is de eerste serviceprovider die gebruik maakt van de nieuwe generieke infrastructuur. Deze service is vanaf heden voor al haar klanten beschikbaar. Softwareleverancier Semansys, specialist op het gebied van XBRL, heeft de omzetting van de jaarrekening naar het gewenste XBRL formaat verzorgd. □

Beursfonds moet persbericht vooraf met accountant afstemmen 2007-049

Door: drs. R.A.H.M. Aalbers

De ondernemingsleiding van beursgenoteerde bedrijven moet de accountant meer betrekken bij het uitbrengen van persberichten over jaarcijfers. Dat staat in een zogenaemde Audit Alert, die beroepsorganisatie NIVRA aan haar leden heeft gestuurd.

Beursgenoteerde ondernemingen brengen hun jaarcijfers steeds sneller naar buiten, vaak ruim voor de openbaarmaking van de officiële jaarrekening. Analyses en beurskoersen worden daardoor veelal gebaseerd op voorlopige cijfers. Volgens de nieuwe Audit Alert van het NIVRA moet de accountant de ondernemingsleiding adviseren in het persbericht te melden dat de daarin opgenomen cijfers niet zijn gecontroleerd. Dat geldt als het persbericht wordt uitgebracht na het opmaken van de jaarrekening, maar voor de vaststelling daarvan. Als een persbericht al wordt uitgebracht vóór het opmaken van de jaarrekening, moet de ondernemingsleiding aangeven dat de cijfers niet zijn gecontroleerd en dat nog geen jaarrekening is opgesteld.